

Základní škola a Mateřská škola Řepiště,
příspěvková organizace
Mírová 56, 739 31 Řepiště

Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023

Ředitelka školy: Mgr. Martina Bastová

Metodik prevence: Mgr. Jana Šnajdrová

Úvod

Minimální preventivní program je vypracován v souladu s platnými právními předpisy a slouží jako základní pomůcka pro preventivní aktivity na naší základní škole v průběhu celého školního roku. Za jeho sestavení odpovídá školní metodik prevence. Na jeho realizaci se podílí celý pedagogický sbor, rodiče, instituce a organizace, které se zabývají prevencí rizikových projevů chování. Koordinaci a vyhodnocení realizace Minimálního preventivního programu zajišťuje školní metodik prevence. Na základě výsledků evaluace je Minimální preventivní program každý rok aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy.

Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Řepiště, příspěvková organizace je neúplná základní škola pro 1.- 5.ročník s důrazem na rodinné prostředí a vztahy. Vyučujeme podle školního vzdělávacího programu S vědomostmi za poznáním. Součástí školy je i mateřská škola, školní družina, školní jídelna. Základní školu navštěvuje 106 žáků v 5-ti třídách, mateřskou školu navštěvuje 83 dětí ve třech odděleních. Výuka tělesné výchovy probíhá v prostorné školní tělocvičně v těsné blízkosti základní školy.

Nejen žáci školy mohou navštěvovat odpolední (školou organizované) volnočasové aktivity jako např. keramický kroužek, kurzy grafické a výtvarné techniky, sborový zpěv, vaření, hru na boomwhackers, hravé rébusy, šachový kroužek apod. Děti mohou využít i nabídky ZUŠ Vratimov, se kterou naše škola velice dobře spolupracuje a začít se učit hře na hudební nástroj, nebo si vybrat některý kurz (kroužek) SVČ Vratimov. V rámci školní družiny je možné také navštěvovat aktivity jako Coolišáci (zaměřeni na ekologii) nebo sportovní hry. Škola usiluje o otevřenost, úzce spolupracuje s rodinami žáků při pořádání školních akcí (např. Vánoční jarmark, Maškarní ples, Pálení čarodějnic, Den Matek...)

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, ve kterém má silnou podporu, jelikož zachování školy je jednou z priorit vedení obce. V příštím roce by měla být zahájena výstavba nové budovy základní školy.

Prevence sociálně patologických jevů na základní škole zahrnuje především předcházení problémům s agresivitou, šikanou a kyberšikanou. Zahrnuje výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, kvalitním mezilidským vztahům, k pozitivnímu sociálnímu chování a ve formování osobnosti žáka. Škola také podchycuje a řeší první příznaky patologického chování. Naše škola je otevřená všem žákům bez ohledu na sociální situaci, či jiné znevýhodnění, integrujeme žáky s ADHD, SVPU a jiné žáky, vyžadující individuální přístup ve výuce.

Koordinace preventivních aktivit na škole

Za koordinaci preventivních aktivit zodpovídá metodik prevence sociálně patologických jevů. V rámci své činnosti připravuje Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče, žáci.

Školní metodik prevence zajišťuje a předává pracovníkům školy odborné informace o problematice rizikových projevů chování, o nových trendech ve vzdělávání, o nabídkách programů, o změnách v související legislativě, o metodách a formách specifické a nespecifické primární prevence (webové stránky školy, letáky ve sborovně, provozní porady). Metodik spolupracuje s učiteli, s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Vzdělávání pedagogů

Školní metodik prevence zajišťuje a předává pracovníkům školy odborné informace o problematice rizikových projevů chování, o nových trendech ve vzdělávání, o nabídkách programů, o změnách v související legislativě, o metodách a formách specifické a nespecifické primární prevence (webové stránky školy, letáky ve sborovně, provozní porady, individuální konzultace).

Od 1.9. 2022 mají pedagogové k dispozici dokument Preventivní strategie šikany.

Již třetím rokem odebíráme časopis Prevence, který je všem vyučujícím k dispozici.

Zhodnocení školního roku 2021/2022

Ve školním roce 2021-22 jsme mohli pokračovat v již dříve prověřených aktivitách primární prevence bez výraznějších omezení z důvodu epidemie covid-19. Důraz jsme kladli na budování pozitivního třídního a školního klimatu. Realizovali jsme aktivity podporující sounáležitost v rámci třídního kolektivu a v rámci celé školy. Zaměřili jsme se na prosociální chování v osobních vztazích i ve veřejném životě. Krátkodobé cíle jsme z velké části splnili. Realizovali jsme projekt **Dobronauti: Zpátky v čase**, na který jsme získali dotace MSK. Z oblasti rizikového chování se vyskytovaly nejčastěji vztahové problémy mezi žáky. Reagovali jsme také na aktuální dění ve společnosti v souvislosti s epidemií covid-19 a s dětmi jsme cíleně pracovali, abychom jim usnadnili adaptaci na školní docházku. Hlavními pilíři naší práce byl trpělivý, klidný a respektující přístup, empatie.

S vypuknutím války na Ukrajině edukovalo školní poradenské pracoviště učitelský sbor, aby vyučující mohli na případné pocity strachu, smutku, vzteku či bezmoci žáků adekvátně a citlivě reagovat. Školní poradenské pracoviště poskytlo vyučujícím články a videa vztahující se k tématu traumatizace z války.

Cíle minimálního preventivního programu pro rok 2022/2023

V letošním školním roce budeme i nadále pokračovat v již dříve prověřených aktivitách primární prevence. Důraz bude kladen na budování pozitivního třídního a školního klimatu. Budeme realizovat aktivity podporující sounáležitost v rámci třídního kolektivu a posilující kladné vzájemné vztahy. Hlavními tématy specifické primární prevence budou šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií.

Velkou snahou je zrealizování většího množství volnočasových aktivit pro žáky a dospělé. Základní škola a mateřská škola pokračují nadále v realizaci aktivit projektu Šablony pro Řepiště III, registračního čísla CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/0019202 a čerpání finanční dotace ve výši 669 399,- Kč. Z těchto prostředků jsou hrazeni školní asistenti, besedy a projektové dny v ZŠ a MŠ. Projekt bude ukončen k 31.1.2023.

Spolupracujeme s organizací WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., díky které mohou ve školním roce 2022 - 2023 docházet na oběd všechny děti.

V případě nástupu ukrajinských žáků od září do naší školy bude potřeba jim poskytnout individuální přístup, zázemí, náležitou pomoc, podporu a ochranu od všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy.

Dlouhodobé cíle - žáci

- posilovat vědomí o návykových látkách a jejich rizicích, o nebezpečí na internetu
- osvojovat si pravidla slušného chování
- respektovat odlišné názory a chování druhých
- odstranit projevy násilí a agresivity mezi žáky
- nabýt schopností a vědomostí pro řešení problémů či konfliktů
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit a komunikovat v kolektivu
- posilování pozitivního vztahu a komunikace s pedagogy, autorita učitele, pocit důvěry
- naučit se rozpoznávat šikárenství od šikany
- osvojit si potřebné hygienické návyky a sociální dovednosti
- dodržovat zásady zdravého životního stylu

Dlouhodobé cíle - učitelé

- vedení k odpovědnosti žáků za vlastní chování v míře přiměřené věku
- udržování pozitivního klimatu třídy
- podporování volnočasových aktivit
- budování spolupráce ve skupině a pomáhání ostatním
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- začleňování třídnických hodin
- snaha o efektivní komunikaci mezi rodiči a školou
- zapojování rodičů do dění ve škole podporování volnočasových aktivit
- odebírání časopisu Prevence

Krátkodobé cíle

- budování kvalitní komunikace mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem
- zvyšování vědomí kolektivní soudržnosti třídy a školy - stmelování kolektivu
- řešení aktuální problémové situace – třídnické hodiny

- budování kvalitní a aktivní spolupráce s rodiči, informovanost rodičů
- aktivní účast rodičů na školních akcích
- pomoc při realizaci akcí souvisejících s prevencí patologických jevů, spolupráce všech pedagogů školy
- spolupráce s dalšími organizacemi (hasiči, SVČ Vratimov, ZUŠ Vratimov, Policie ČR, PPP Frýdek – Místek
- zapojování žáků do dění ve škole - podněcovat aktivity, které vedou ke vhodnému využití volného času dětí, sportovní kroužky
- pořádání společenských akcí pro rodiče a veřejnost (besídky, jarmark, vystoupení, odborné přednášky a besedy)
- realizace besed, preventivních programů s jednotlivými institucemi
- otázka prevence v Mateřské škole

Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

Primární prevenci v každé třídě má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě v etické výchově, ale také v rámci projektových dní různého zaměření. Při výuce lze využít různých metod, například výklad, předávání informací, besedy, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování, dramatická výchova, sportovní turnaje, soutěže, ozdravné pobyty.

1. ročník

- osobní bezpečí
- základní zásady mezilidské komunikace
- vztahy v dětském kolektivu, umění říci ne
- základní hygienické návyky
- využití volného času
- rodina - bezpečné místo

2. ročník

- lidské tělo
- zdraví a jeho ochrana
- zacházení s léky
- režim dne

- vztahy a komunikace mezi lidmi,
- chování v krizových situacích, umění říci ne

3. ročník

- pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti
- zdraví a jeho ochrana
- lidé kolem nás, multikulturní výchova
- využívání volného času
- ochrana proti obtěžování cizí osobou

4. ročník

- lidské tělo, odlišnosti mezi pohlavími
- životospráva a důsledky nevhodných návyků
- využívání volného času
- pojmy z oblasti prevence - šikana, kyberšikana, násilí, závislosti
- vztahy v kolektivu, spolupráce ve skupině
- vyjádření svého názoru

5. ročník

- domov, rodina, důvěra, vztahy
- návykové a léčivé látky
- vztahy v kolektivu, spolupráce ve skupině, řešení konfliktů
- komunikační dovednosti, schopnost klást otázky
- pojmy z oblasti prevence - negativní vliv kouření a alkoholu
- puberta
- nebezpečí při komunikaci s cizími lidmi

Cíl prevence

Žáci by měli zvládat tyto znalostní kompetence:

1. – 3. ročník:

- žáci dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- mají vědomosti, jak udržovat své zdraví a zdravý životní styl
- mají právní povědomí v oblasti rizikového chování

4. – 5. ročník:

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- podrobně znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví
- znají zákony omezující kouření, požívání alkoholu a zákony týkající se užívání a šíření drog
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrahování aj.), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

Informování žáků a rodičů

S minimálním preventivním programem jsou rodiče seznámeni na schůzkách školy, žáci při rozhovorech ve třídách. Další informace jsou poskytovány při konzultačních hodinách, kde může být také poskytnuta metodická pomoc, případně zprostředkována konzultace s odborníkem či specialistou na danou problematiku.

Komunitní kruhy/ Třídní hodiny

Jedním z úkolů třídního učitele je budovat pozitivní klima školní třídy, kultivovat vztahy mezi žáky, rozvíjet jejich potenciál. Komunitní kruhy (využíváme je na 1.stupni velmi často a prioritně) či třídnické hodiny poskytují příležitost pro pravidelnou práci se vztahy uvnitř třídy. Lze je využít také pro řešení aktuálních problémů třídy. Mají-li žáci možnost pravidelně se vyjádřit k tomu, co se jim líbí nebo nelíbí ve třídě, může se předejít mnoha problémům.

Řešení přestupků

Školní řád jasně vymezuje a ukládá:

Do školy žák nesmí nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu. Porušení tohoto ustanovení bude klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z něho vyvozeny patřičné sankce.

Nově zakomponováno do školního řádu zneužití nikotinových sáčků.

Budou sledovány i další sociálně patologické jevy - šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, agrese. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem
- podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
- doporučení kontaktu s odborníky
- v případě nezájmu rodičů uvědomění OSPOD
- v případě dealerství návykových látek oznámení Policii ČR

Karta k identifikaci špatného zacházení s dětmi

Karta KID vznikla ve spolupráci čtyř ministerstev a České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání. Název je zkratkou tří klíčových prvků pro účinnou pomoc ohroženému dítěti: kooperace, identifikace, důvěra. KID navíc znamená v angličtině „dítě“.

Karta poskytuje vodítka k identifikaci akutního ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte.

Popisuje postup, jak v případě ohrožení dítěte zajistit jeho ochranu v souladu s jeho nejlepším zájmem a platnými právními předpisy.

Kartu využijí profese, které mohou být v kontaktu s ohroženými dětmi. Učitelé, sociální pracovníci, zdravotníci, záchranáři, policisté, hasiči mají v ruce nový nástroj, jak včas rozpoznat ohrožené dítě.

Karta ke stažení: [karta_pro_tisk.pdf](#)

Spolupráce s jinými organizacemi

- Pedagogicko-psychologická poradna ve Frýdku- Místku
ppp.frydekmistek@ppfm.cz, tel. 558 432 084
- Speciálně pedagogické centrum v Ostravě
spc@zskptvajdy.cz, spc.vajdy.ostrava@centrum.cz, tel. 723 026 353
- Městská policie Frýdek – Místek
tel. 558 631 481

- Policie ČR Frýdek – Místek
karolina.belunkova@pcr.cz, tel.727 877 676
- Magistrát města Frýdku – Místku
Obor sociální péče pro děti a mládež- stopkova.miroslava@frydekmostek.cz,
tel. 558 609 69
- Středisko volného času Vratimov
info@ddmvratimov.cz, tel.596 732 333
- ZUŠ Vratimov
info@zusvratimov.cz, tel. **596 730 883**
- Městské kulturní středisko Vratimov
info@ksvratimov.cz, tel. 595 700 751
- Pracovníci speciálních krizových a poradenských
Poradna pro ženy a dívky - michaela.pracovni@seznam.cz, tel.: 731 492 840
- Poradna pro primární prevenci (PPPP Ostrava)
pppp.ostrava@seznam.cz, tel. 732 508 463
- e-Duha – vzdělávací společnost,
prevence.online@centrm.cz, tel. 737 400 503
- o. p. s. Renarkon Kontaktní a poradenské centrum Frýdek - Místek
kpcf@renarkon.cz, tel.558 628 444
- Sbor dobrovolných hasičů Řepiště
hasici@sdh-repiste.cz, tel. 558 671 926
- Knihovna Řepiště
knihovna.repiste@atlas.cz, tel 558 637 136.
- Etické dílny HOPE 4 KIDS
radka.folwarczna@etickedilny.cz, tel. 737 312 113
- DOBRONAUTI s.r.o.
jsme@dobronauti.cz , tel. 732 798 348
- Český červený kříž Ostrava
info@cckova.org, tel. 596 618 449
- Krajské vzdělávací a informační centrum Nový Jičín
odlučené pracoviště Frýdek -Místek gabriela.zla@kvic.cz, tel. 595 538 051

Volnočasové aktivity

Škola realizuje řadu zájmových kroužků, činností a nepovinných předmětů cíleně zaměřených na smysluplné využívání volného času. Nabídka kroužků pro letošní školní rok:

- vaření
- keramika

- výtvarné techniky
- hra na Boomwhackers
- šachy
- sportovní hry
- badminton
- florbal
- anglický jazyk
- sborový zpěv
- hudební nauka a hra na hudební nástroje

Škola se účastní během školního roku také jednorázových akcí. Jsou to sportovní turnaje (vybíjená, florbal, šachový turnaj), sportovní soutěže družstev (orientační běh, atletika), návštěvy divadel, kin, koncertů a výstav, edukační programy, výtvarné soutěže, matematické soutěže (Matematický Klokan), třídní výlety, exkurze, knihovnické lekce, ekologické aktivity (např. Uklidme Řepiště), vánoční jarmark, vánoční a májový koncert, loučení s pátáky, Den matek, apod.

Nabídku volnočasových aktivit žákům zprostředkováváme prostřednictvím

- ZUŠ Vratimov
- SVČ Vratimov
- florbalový klub Paskov Saurians
- Obec Řepiště
- zaměstnanci ZŠ a MŠ Řepiště

Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023 byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 25. 8. 2022 a je platný od 1. 9. 2022.

Zpracovala Mgr. Jana Šnajdrová,
metodik prevence